TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Hiệp hội Dữ liệu Quốc gia đóng góp tích cực vào tiến trình chuyển đổi số quốc gia

16:13 22/03/2025

Hiệp hội Dữ liệu Quốc gia được thành lập với sứ mệnh kết nối các cơ quan quản lý, doanh nghiệp, tổ chức và cá nhân hoạt động trong lĩnh vực dữ liệu. Hiệp hội hướng tới xây dựng một hệ sinh thái dữ liệu vững mạnh, góp phần thúc đẩy phát triển kinh tế số và gia tăng giá trị dữ liệu trong nền kinh tế quốc dân.

Tổng Bí thư Tô Lâm và Thủ tướng Phạm Minh Chính chúc mừng Ban Thường vụ Hiệp hội Dữ liệu quốc gia nhiệm kỳ 2025-2030. (Ảnh: ĐĂNG KHOA)

Ngày 22/3, tại Hà Nội, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ 1 Hiệp hội Dữ liệu quốc gia khai mạc. Sự kiện này có ý nghĩa quan trọng, đánh dấu bước kiện toàn tổ chức, định hướng hoạt động trong 5 năm tới, đồng thời khẳng định vai trò tiên phong của Hiệp hội trong triển khai Nghị quyết số 57-NQ/TW của Bộ Chính trị về đột phá phát triển khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số quốc gia.

Tổng Bí thư Tô Lâm dự và phát biểu chỉ đạo.

Dự Đại hội có Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính; các đồng chí Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng: Nguyễn Duy Ngọc, Chủ nhiệm Ủy ban kiểm tra Trung ương; Phan Đình Trạc, Trưởng ban Nội chính Trung ương; đồng chí Đại tướng Lương Tam Quang, Ủy viên Bộ Chính trị, Bộ trưởng Công an; Nguyễn Thị Thanh, Ủy viên Trung ương Đảng, Phó Chủ tịch Quốc hội; các đồng chí Ủy viên Trung ương Đảng, đại diện lãnh đạo các bộ, ban, ngành trung ương, địa phương; 200 đại biểu chính thức, đại diện cho gần 400 hội viên là tổ chức và cá nhân tham gia Hiệp hội.

Dữ liệu - "máu" của nền kinh tế số

Phát biểu ý kiến tại đại hội, Tổng Bí thư Tô Lâm khẳng định: Chúng ta đang bước vào giai đoạn bình minh của kỷ nguyên số, thời kỳ dữ liệu đã trở thành tài nguyên, tư liệu sản xuất quan trọng, trở thành một năng lượng mới, thậm chí là "máu" của nền kinh tế số. Chuyển đổi số, với dữ liệu là trung tâm, đang làm thay đổi căn bản cách chúng ta sống, làm việc và phát triển.

Tổng Bí thư Tô Lâm phát biểu ý kiến chỉ đạo Đại hội

Tổng Bí thư nhấn mạnh: Đảng và Nhà nước ta đã sớm nhận thức được tầm quan trọng của dữ liệu. Nghị quyết số 52-NQ/TW ngày 27/9/2019 của Bộ Chính trị về một số chủ trương, chính sách chủ động tham gia cuộc cách mạng công nghiệp lần thứ tư đã đề ra chủ trương “Chủ động tham gia vào các khuôn khổ pháp lý khu vực và toàn cầu để phát triển kinh tế số. Hoàn thiện pháp luật, chính sách về dữ liệu, quản trị dữ liệu, tạo thuận lợi cho việc tạo dựng, kết nối, chia sẻ và khai thác dữ liệu bảo đảm an toàn, an ninh mạng trong nước, tiến tới kết nối với khu vực ASEAN và quốc tế.

Gần đây nhất, Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22/12/2024 của Bộ Chính trị đã xác định rõ: dữ liệu là trung tâm của chuyển đổi số, là động lực quan trọng cho sự phát triển. Nghị quyết cũng đã đề ra các chính sách thí điểm, tạo hành lang pháp lý ban đầu cho việc thúc đẩy phát triển và khai thác dữ liệu.

Chúng ta cần nhận thức rõ: quản trị dữ liệu không chỉ là vấn đề chính sách, mà còn là vấn đề công nghệ. Không có công nghệ, chúng ta không thể thu thập, lưu trữ, xử lý, phân tích và chia sẻ dữ liệu một cách hiệu quả và an toàn.

Tổng Bí thư Tô Lâm

Tổng Bí thư Tô Lâm chỉ rõ: Việc quản trị và khai thác dữ liệu ở Việt Nam còn nhiều bất cập: Nhận thức về vai trò của dữ liệu chưa đầy đủ; hạ tầng dữ liệu còn phân tán, thiếu kết nối; nguồn nhân lực chất lượng cao về dữ liệu còn thiếu; Khung pháp lý chưa hoàn thiện, đặc biệt là trong các lĩnh vực như bảo mật dữ liệu, bảo vệ quyền riêng tư và dữ liệu cá nhân; An ninh, an toàn dữ liệu còn nhiều thách thức.

Đồng thời lưu ý: Chúng ta cần nhận thức rõ: quản trị dữ liệu không chỉ là vấn đề chính sách, mà còn là vấn đề công nghệ. Không có công nghệ, chúng ta không thể thu thập, lưu trữ, xử lý, phân tích và chia sẻ dữ liệu một cách hiệu quả và an toàn. Việt Nam đã có nhiều nỗ lực ứng dụng các công nghệ tiên tiến trong quản trị dữ liệu, đặc biệt là trong lĩnh vực Chính phủ điện tử và chuyển đổi số.

Các nền tảng như cơ sở dữ liệu quốc gia về dân cư, cơ chế chia sẻ dữ liệu và các dịch vụ công trực tuyến đã giúp cải thiện đáng kể việc khai thác và quản lý dữ liệu. Tuy nhiên, các quy định về bảo vệ dữ liệu khi ứng dụng công nghệ mới như trí tuệ nhân tạo (AI), phân tích dữ liệu lớn (big data) hay công nghệ chuỗi khối (blockchain) vẫn đang ở mức độ thử nghiệm và thiếu định hướng phát triển cũng như quy định quản lý thật minh bạch, rất rõ ràng.

Tổng Bí thư Tô Lâm, cùng Thủ tướng Phạm Minh Chính và các đại biểu dự Đại hội

Trong bối cảnh đó, sự ra đời của Hiệp hội Dữ liệu Quốc gia có ý nghĩa hết sức quan trọng. Tổng Bí thư tin tưởng Hiệp hội sẽ là ngôi nhà chung của các "hiệp sĩ số", là "ngọn cờ tiên phong" trong việc thực hiện Nghị quyết 57 và các nghị quyết về khoa học, công nghệ, sớm đưa Việt Nam trở thành quốc gia số, với nền tảng quản trị số, kinh tế số, xã hội số, phát triển dựa trên dữ liệu "đúng, đủ, sạch, sống".

Để làm được điều đó, Tổng Bí thư Tô Lâm đề nghị Hiệp hội tập trung vào 7 nhiệm vụ trọng tâm sau: Một là, nghiên cứu, đề xuất, hoàn thiện hành lang pháp lý về dữ liệu, tạo điều kiện cho dữ liệu lưu chuyển, kết nối, chia sẻ và được khai thác tối đa, nhưng vẫn bảo đảm an ninh, an toàn và chủ quyền dữ liệu. Bộ Công an đang xây dựng Luật Bảo vệ dữ liệu cá nhân và Luật An ninh mạng sửa đổi (bổ sung thêm chức năng quản lý nhà nước về an toàn thông tin mạng) và dự kiến trình Quốc hội thông qua ngay trong năm 2025, đồng thời trình Chính phủ ban hành các nghị định hướng dẫn Luật Dữ liệu 2024, vì vậy cần ưu tiên tập trung mọi nguồn lực cho nhiệm vụ này.

Hai là, phát huy vai trò nòng cốt trong việc xây dựng, phát triển, khai thác và làm giàu dữ liệu quốc gia, tập trung vào bốn trụ cột chính: con người, vị trí, hoạt động và vật phẩm.

Ba là, chủ động, tích cực ứng dụng, làm chủ, tiến tới tự chủ các công nghệ dữ liệu cốt lõi, đặc biệt là công nghệ trí tuệ nhân tạo (AI), dữ liệu lớn (big data), chuỗi khối (blockchain), và điện toán đám mây.

Đặc biệt nhấn mạnh vai trò của Hiệp hội trong một số chương trình, sáng kiến trọng điểm, Tổng Bí thư chỉ rõ: Phải phát triển thị trường Dữ liệu cho Phát triển": Xây dựng Thị trường dữ liệu quốc gia, triển khai Sàn dữ liệu để phục vụ nghiên cứu, phát triển khởi nghiệp, đổi mới sáng tạo, cung cấp các sản phẩm, dịch vụ liên quan đến dữ liệu phục vụ phát triển kinh tế-xã hội.

Cần xây dựng nền tảng AI mở quốc gia giúp cho các doanh nghiệp có thể dễ dàng tiếp cận ứng dụng AI. Nhanh chóng phổ cập hiểu biết về Dữ liệu cho mọi người dân nâng cao nhận thức, kiến thức và kỹ năng về dữ liệu cho toàn xã hội, nhất là về giá trị, tầm quan trọng của việc bảo vệ dữ liệu cá nhân, cũng như việc tuân thủ các quy định pháp lý.

Sớm tổ chức các cuộc thi thách thức đổi mới sáng tạo dựa trên dữ liệu. Khuyến khích cộng đồng đưa ra các giải pháp sáng tạo dựa trên dữ liệu. Tạo ra các sân chơi, phát huy tối đa tiềm năng con người trong lĩnh vực khoa học-công nghệ.

Tổng Bí thư Tô Lâm và Thủ tướng Phạm Minh Chính chụp ảnh lưu niệm cùng các đại biểu

Tiếp tục tăng cường năng lực tự chủ về công nghệ dữ liệu; ưu tiên, khuyến khích, tạo cơ chế để các sản phẩm công nghệ dữ liệu "Make in Viet Nam" có thể cạnh tranh sòng phẳng trên thị trường trong nước và quốc tế.

Bốn là, hỗ trợ đẩy mạnh xây dựng hạ tầng dữ liệu tiên tiến, bao gồm cả các trung tâm dữ liệu do Nhà nước và doanh nghiệp tư nhân đầu tư.

Năm là, đẩy mạnh tăng cường hợp tác quốc tế, học hỏi kinh nghiệm, thu hút nguồn lực và tham gia vào các sáng kiến toàn cầu về dữ liệu.

Sáu là, xây dựng cơ chế thực thi và giám sát hiệu quả. Các cơ quan nhà nước, với vai trò đầu tàu của Bộ Công an, cần có hệ thống giám sát chặt chẽ và đồng bộ hơn trên nền tảng ứng dụng mạnh mẽ công nghệ số để bảo đảm các quy định pháp luật được tuân thủ đầy đủ.

Bảy là, xây dựng hệ thống bảo vệ sản phẩm, bảo mật dữ liệu, phát triển dịch vụ bảo vệ dữ liệu, xây dựng hệ thống tiêu chuẩn bảo vệ, bảo mật dữ liệu, hình thành ngành công nghiệp về bảo mật dữ liệu.

Trong kỷ nguyên số, không làm chủ dữ liệu đồng nghĩa với việc mất chủ quyền, an ninh dữ liệu và cơ hội phát triển. Chuyển đổi số và phát triển dữ liệu là cơ hội lịch sử để Việt Nam bứt phá.

Tổng Bí thư Tô Lâm

Tổng Bí thư Tô Lâm kêu gọi toàn thể cộng đồng doanh nghiệp, doanh nhân, các nhà khoa học, các chuyên gia, các cơ quan, tổ chức và toàn xã hội hãy chung tay, góp sức cùng Hiệp hội Dữ liệu Quốc gia thực hiện thắng lợi sứ mệnh. Đồng thời, nhấn mạnh: Đảng và Nhà nước cam kết sẽ tạo mọi điều kiện thuận lợi, hỗ trợ tối đa cho sự phát triển của lĩnh vực dữ liệu, để Việt Nam sớm trở thành một quốc gia số, một xã hội số, một nền kinh tế số thịnh vượng.

Đại tướng Lương Tam Quang được bầu giữ chức Chủ tịch Hiệp hội Dữ liệu Quốc gia

Tại Đại hội, thông qua Nghị quyết đại hội với sự đồng thuận cao từ hội viên, Đại tướng Lương Tam Quang, Bộ trưởng Công an được tín nhiệm bầu giữ chức Chủ tịch Hiệp hội Dữ liệu Quốc gia.

Đại tướng Lương Tam Quang, Bộ trưởng Công an, Chủ tịch Hiệp hội Dữ liệu quốc gia phát biểu ý kiến tại Đại hội

Phát biểu ý kiến tại đại hội, đồng chí Lương Tam Quang nhấn mạnh: Hiệp hội Dữ liệu Quốc gia sẽ là cầu nối giữa các doanh nghiệp, xây dựng hệ sinh thái dữ liệu đa dạng và ổn định, đáp ứng yêu cầu chuyển đổi số bền vững trên mọi lĩnh vực, tạo tiền đề đưa đất nước bước vào kỷ nguyên số mới.

Trong nhiệm kỳ I, Hiệp hội sẽ tập trung vào các hoạt động trọng tâm như: phối hợp các cơ quan chức năng, Hiệp hội và tổ chức liên quan nhằm tuyên truyền, phổ biến chính sách, pháp luật quốc gia về dữ liệu. Bên cạnh đó, Hiệp hội sẽ tham gia đóng góp ý kiến vào các văn bản quy phạm pháp luật liên quan và kiến nghị, tham vấn cơ quan nhà nước có thẩm quyền các vấn đề liên quan đến sự phát triển của ngành dữ liệu.

Hiệp hội sẽ hỗ trợ các cơ quan chức năng khi được yêu cầu với sứ mệnh, mục tiêu và định hướng rõ ràng.

Với sự ra mắt Hiệp hội Dữ liệu Quốc gia hứa hẹn sẽ tập hợp và bảo vệ quyền lợi hợp pháp của hội viên, thúc đẩy chia sẻ kiến thức, kinh nghiệm, ứng dụng thành tựu khoa học, công nghệ trong lĩnh vực dữ liệu; đóng góp tích cực vào tiến trình chuyển đổi số quốc gia, phát triển thị trường và nền kinh tế dữ liệu.

Trước đó, ngày 25/2, Bộ Công an đã tổ chức Lễ công bố thành lập Trung tâm Dữ liệu quốc gia. Trung tâm được Chính phủ giao Bộ Công an xây dựng, quản lý, khai thác và vận hành nhằm thực hiện việc tích hợp, đồng bộ, lưu trữ, chia sẻ, phân tích, khai thác, điều phối dữ liệu của các cơ quan nhà nước theo quy định của pháp luật, nhằm hình thành kho dữ liệu về con người và kho dữ liệu tổng hợp từ các cơ sở dữ liệu quốc gia.

Dữ liệu tại Trung tâm Dữ liệu quốc gia là nền tảng cốt lõi cung cấp các dịch vụ liên quan đến dữ liệu, hỗ trợ hoạch định chính sách, kiến tạo phát triển, xây dựng Chính phủ số, xã hội số và kinh tế số, bảo đảm quốc phòng, an ninh, là động lực quan trọng xây dựng kỷ nguyên mới thịnh vượng. Đồng thời, cung cấp hạ tầng công nghệ cho các tổ chức chính trị - xã hội, hệ thống cơ sở dữ liệu quốc gia và các cơ quan có nhu cầu sử dụng để khai thác, vận hành, nâng cao hiệu quả, bảo đảm an ninh mạng.

Theo Báo Nhân Dân